

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UKA16/106

24.Oktober 2016

Peter Olsen

Naalakkersuisut UKA17-mut Nunatta nunatut issittumiittutut inissisimanera nunarsuarmioqatigiinnilu inissisimanerput pillugu politikkikut periarfissarisai aallaavigalugit, Issittoq pillugu periusissiamik suliaqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffissaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartunut ilaasortap Sara Olsvig Inuit Ataqatigiinneersup oqaluuserisassangortitaanut qulaani pineqartumut soqutiginarluinnaqqissaartumullu matumuuna Inuit Ataqatigiinniit imatut oqaaseqaaseqassaagut.

Siullermilli, issuaaffigalugu aallarniutigeeqqaalaarusuppara Inuit Ataqatigiit malittarisassaani imm. 2-mi allassimasoq, isumaqarama tulluartuusoq uunga oqaluuserisassatsinnut tunngatillugu aallarniutigissallugu.

“ Imm. 2: INUIT ATAQATIGIIT siunertaraat Kalaallit Nunaata aningaasaqarnikkut aamma nunat tamat akornanni inuiaat inatsisaat naapertorlugit namminersulivinnissaa. Nunatta naalakkersuinikkut aningaasaqarnikkullu ineriantornera inuttut, inooqatigiissutsikkut avatangiisinullu tunngasutigut piujuuarsinnaassuseqartumik ingerlanneqassaaq, kalaallillu kulturerput aallaavigissallugu. Inuaqatigiit inuaqatigiinnilu sullissiviit tamat oqartussaaqataaneranni tunngaviit pingaartitallu tunngavigalugit piorsarneqassapput, inuit pisinnaatitaaffii tamani atuuttut ataqqillugit. Qularnaarneqassaaq naleqartut inuaqatigiinni pilersinneqartut, inuaqatigiinnut tamanut iluaqtaanissaat. Ataqqeitatigiinneq, naligiissuseq, assiglissuseq inooqatigiissutsikkullu nammaqatigiinneq partiip politikkikut suliaanut tunngaviupput.”

Tamassa uagut Inuit Ataqatigiinni pingaartitavut naleqartitavullu. Nunarput namminersulivikkumaartoq upperigatsigu. Inuiaat peqqissut, nukittuat, sapinngitsut, imminnut tatigisut, namminneq imminnut aquassinnaasut, nammineersinnaasullu pilersinnissaat upperalutigut.

Taamaattumik Sara Olsvig isumaqatigilluinnaqqissaarpalput, nunatut namminersulers-masutut, namminiilivikkusuttutullu, issittoq pillugu periusissiamik uagut nammineerluta peqartariaqarnitsinnik, sanasariaqarnitsinnillu oqariartuuteqarmat.

Ajuusaarnaraluartumillu Naalakkersuisut akissuminni siunnersuut, anguniagarlu tamanna itigartitsissutigineqarnissaanik innersuuusuuteqarput.

Taamatut Naalakkersuisut itigartitsissuteqarnissamik innersuussuteqarnerminni, innersuussutigaat; Naalagaaffeqatigiinngooq Danskit, uagut, Savalimmioriullu tamatta ataatsimut issittoq pillugu periusissiamik peqareersimanerput.

Periusissiaq innersuussutigineqartoq taanna 2011-miit 2020-ip tungaanut atuuttussaalluni.

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

Misissuininni aamma paasivara, periusissiap pineqartup atuuttussanngortinneqannginnerani piareersarneq suli siusinnerungaatsiartukkut aallartissimasoq, tassalu 2008-mili.

Tassa taava imaassimassaaq, piareersarneq, piviusunngortitsiniarnerullu tungaanut piffissaq, ukiut pingasut missaat ingerlaqqaartariaqarsimassaaq.

Unalu periusissiaq Naalakkersuisut innersuussutigisaat, Danskillu suliarisimasaat, 2020-ip tungaanut taamaallaat atuuttussaalluni. Tassa imaappoq ukiut sisamaannanngorput atuukkunaarnissaanut.

Pilersaarusiorneq ukiut pingasut missaani ingerlanneqartarsimassappat, soormi taava uagut nammineerluta piareersarluta massakkut aallarteriignarnarsinnaanngilagut taava?

Piffisanngulninginnerpa? Uagut nammineerluta periusissiornissatsinnut piareersarluta aallartinnissatsinnut piffisanngunnginnerpa?

Kisianni qanorluunniit ikkaluarpat, Sara Olsvig assortorumaatsilluinnaqqissaarparput, isumaqatigilluinnarpullu. Ilumut, uagut nammineerluta, issittoq pillugu periusissiassatsinnik peqartariaqarpugut, suliaqartariaqarpugullu.

Savalimmiormut nammaddeq aamma peqareerput. Soormi aamma taava uagut nammineq peqassangilavut?

Issittoq eqqissinartoq isumannaatsorlu qanoq ittoq pilersikkusussinnaavarput? Qanoq takorluugaqarpugut? Imminut nappassinnaasumik ineriaortitsineq, inuaqatigiittullu **attanneqarsin-naassuserput** pillugu, uagut nammaddeq qanoq takorluugaqarpugut? Qanoq anguniagaqarniar-pugut? Aatsitassarsiornermut Peqqinnissamullu tunngasunik qanoq takorluugaqarpugut? Qanorlu politikkeqassaagut?

Issittup silaannaata mianernartup mianerilluinnaqqissaarneqarnissaa, avatangiisillu, pinngortitarlu ataqqillugit ineriaortitsinissaq pillugu, uagut nammaddeq qanormitaava eqqarsaatersuuteqarsinnaagaluarpuqut? Minnerungitsumillu nunat tamalaat akornanni suleqatitsinnut qanilaarnissaq suleqateqarluarnissarpullu pillugu taava qanoq periuuseqarniar-pugut periuseqarsinnaagaluarpuqulluunniit?

Issittoq pillugu siunnersuisoqatigiinnut, Arktisk Råd-mut qanoq pissusilersussaagut qanoq suleqatigiissinnaavugut, qanorlu inissismassaagut? Naggueqatitsinnut qanoq politikkeqassaagut qanorlu suleqatigiissinnaavugut?

Sorparpassuupput, assigiinngitsorparujussuullutik oqallisigineqarsinnaagaluartut, uagut nammineerluta issittoq pillugu periusissiamik suliaqarsinnaagaluarutta.

Taamaattumik manna iluatsillugu Sara Olsvig qutsavigerusupparput, Inuit Ataqatigiit malittarisassaanut, anguniagaanullu imm. 2-mi allassimasumut naleqqulluinnaqqissaartumik oqaluuserisassanngortitsisimammat.

Inuaat allat isumalluutigiinnarnatigit, Danskit naalagaaffiata pissaaneranut nakkarsimaagin-narata, nunatulli namminilivikkusuttut, piumassuseqarluartutullu, uagut nammaddeq namminerisatsinnik, issittoq pillugu periusissiamik peqartariaqarpugut. Uagut nammaddeq pissatsinnik, sanaatsinnillu. Allat sanaarinngisaannik piliarinngisaanillu. Uagut nammaddeq sanaatsinnik piliatsinnillu.

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

Misileqqaartinnagu, kukkoqqaartinnatalu ilikkarunnannngilagut. Namminersulivinnissatsinnut sungiusarluta piareersarlatalu aallartinniarta.

Piffissanngorpoq aallartinnissatsinnut. Sapinngitsorsuuvugut pisinnaarsuullatalu.

Taamatut oqaaseqarluta Sara Olsvig-ip siunnersuutaa taperserlugu ataatsimiisitaliamut ingerlateqqinnissaa Inuit Ataqatigiiniit akueraarput.

Qujanaq.
Peter Olsen